

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 765 คน ใน 85 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2. 2554 : 2)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ เกรจซี และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 43) ได้จำนวน 256 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายสิ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก
- 3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ ขอบข่ายการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามหลักการสร้างเครื่องมือ
- 3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
- 3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้
  - 3.5.1 นายนิพนธ์ ภูคงคา ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวคูรัฐประชาสรรค์ วุฒิ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
  - 3.5.2 นางสุมาลี สุจริตน์ ครูโรงเรียนชื่นชมวิทยาคม วุฒิ กศ.ม. (สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา สถิติ
  - 3.5.3 นายฮัน วรณัฐย์ ครูโรงเรียนหนองแฝกหนองหว้าวิทยา วุฒิ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ผู้บริหาร และประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนอื่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 30 ฉบับ ได้แก่

3.7.1 โรงเรียนเสริมเสาแก้ววิทยา ตำบลเสาแก้ว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

3.7.2 โรงเรียนคำถาวรเจริญวิทย์ ตำบลเสาแก้ว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

3.7.3 โรงเรียนโนนเขวาทะลาใหญ่ราษฎร์ส่งเสริม ตำบลหนองชัยพัฒนา อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

3.7.4 โรงเรียนโนนสมบูรณ์วิทยา ตำบลเสาแก้ว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.328-0.921

3.8 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.988

3.9 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขออนุญาต ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

4.2 จัดทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 64 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้นำส่งเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน มาเทียบค่าเป็นร้อยละจากแบบสอบถามที่เก็บมาได้ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมีวิธีการ ดังนี้

4.3.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.3.2 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

ระดับการมีส่วนร่วม	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแปลความหมายข้อมูล ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3.3 กรอคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามโดยแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาระดับการปฏิบัติและระดับความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอค่าความถี่ในรูปตารางประกอบความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117) ดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบรวม

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 2.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 122) โดยใช้สูตร

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 124) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 126)

โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ศึกษาข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก โรงเรียนที่มีคะแนนผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาดี ทุกมาตรฐานการศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกในครั้งนี้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสว่างกิจวิทยา ตำบลเสาเต้ง อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์
ดังรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

- 1.1 นายสมจิตร ศรีสุพัฒน์ ประธานกรรมการ
- 1.2 นางปราณี แก้วสิมา กรรมการที่ เป็นผู้แทนผู้ปกครอง
- 1.3 นางจิราภรณ์ ธรรมเขต กรรมการที่ เป็นผู้แทนครู
- 1.4 นายสมชัย เพี้ยเอี้ย กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน
- 1.5 นายสนอง สีโสภา กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.6 นางเอียงคำ กองวงษา กรรมการที่ เป็นผู้แทนศิษย์เก่า
- 1.7 พระอาจารย์สุริยา สันตจิตโต กรรมการที่ เป็นพระภิกษุสงฆ์
- 1.8 นายวิเชียร แรมสารกิจ กรรมการที่ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
- 1.9 นางกาญจนา วรพันธ์ กรรมการและเลขานุการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง รวมทั้งเทปบันทึกเสียง ประเด็น
คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์
เขต 2

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดสร้าง
เครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด
- 3.2 สร้างประเด็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
- 3.3 นำประเด็นคำถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา
ปรับปรุงแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ
- 3.4 ปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ
- 3.5 เลือกประเด็นคำถามที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการถอดเทปและสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะและนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเชิงคุณภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY